

er Ekspropriation paa det Grundlag den rene Vilkaarlighed og den fuldkomne Uretfærdighed.

Jeg synes i Virkeligheden, det bliver endnu grøllere, naar vi ser paa Bestemmelsen om Ekspropriation til Tillægsparcerer til bestaaende Husmandsbrug, for dør er Forholdet det, at naar man vil ekspropriere fra Landbrug paa over 45 Tdr. Land, vil det i mange Tilfælde sige, at man vil ekspropriere fra den ene Husmand til den anden; der er Masser af Husmænd i Vestjylland, der har over 45 Tdr. Land. Men dernæst maa man sige, at den Gaardmand, der ikke har en Husmand til Nabo, han er ikke udsat for Ekspropriation, men hvis han er saa uheldig at have en Husmand til Nabo, ved han sig aldrig sikker for, hvornaar han bliver udsat for Ekspropriation. Det er altsaa en fuldkommen vilkaarlig Ekspropriationsbestemmelse, som i Virkeligheden vil føre til, at man i Fremtiden skal være bange for at faa en Husmand til Nabo. Hvis der f. Eks. er 2—3 Tdr. Land af min Nabos Jord til Salg, er det noget af det, der hænger mest truende over mit Hoved, at de kan blive solgt til et lille Husmandsbrug, hvis Indehaver saa i Fremtiden kan forlange Jord eksproprieret fra mig. Enhver vil forstaa, at det ikke er at behandle Landbefolkningen med lige Ret. Det er en fuldkommen vilkaarlig Ekspropriationsbestemmelse, som jeg i alt Fald haaber ikke foreløbig skal blive til Lov og helst ingen Sinde.

Derimod er der i Lovforslaget om Erhvervelse af Jord en Bestemmelse i § 2 om, at Statens Jordlovsudvalgs Medlemmer skal føre Tilsyn med, om der er Jord at faa til Købs, og hvis der kan faas Jord til en rimelig Pris, skal Statens Jordlovsudvalg gøre Indstilling til Landbrugsministeriet, som eventuelt sørger for, at Jorden bliver købt. Det er efter min Mening en god Bestemmelse. Ganske vist har vi Udstykningsforeningerne, men Forholdet er jo det, at adskillige af disse Udstykningsforeninger er ret daarligt administreret, og en Del af dem bestiller ingenting. Hvis de blev godt administreret og vilde bestille noget, er for øvrigt denne Bestemmelse ikke nogen Hindring for, at de i Fremtiden kan bestille noget. Men i mange Tilfælde er Forholdet det, at naar en Udstykningsforening vil købe en stor Gaard til Udstykning, henvender den sig først til Statens Jordlovsudvalg og sørger for inden Afslutning af Købet at have dets Sanktion. Saa er Udstykningsforeningen kun Mellemed og, synes jeg, i adskillige Tilfælde, naar man tager praktisk paa Forholdene, et unødvendigt Mellemed. Denne Bestem-

melse er i og for sig god nok, men jeg synes nok, at naar Landbrugsministeren foreslaar en saadan Bestemmelse indsat i en Lov, skulde den være knyttet til en Bevilling. Vi kan nemlig ikke gøre den Slags Ting uden at have Penge dertil, og saa vidt mig bekendt har vi opbrugt eller omtrent opbrugt de Midler, der for Tiden er bevilget. Det er altsaa nødvendigt at faa en ny Bevilling; og den synes jeg egentlig skulde gives i den Forbindelse.

Der er i § 3 en Bestemmelse om, at Staten skal have en vis Forkøbsret ved Tvangsauktioner. Denne Bestemmelse har jeg i og for sig ikke noget imod, men rent praktisk talt tror jeg, den vil blive uden Betydning. De økonomiske Forhold, som de er i Øjeblikket, fører jo ikke til, at det er mange større Landejendomme, der bliver sat til Tvangsauktion. Derfor tror jeg, at denne Bestemmelse i Virkeligheden ikke vil faa ret stor Betydning.

Med Hensyn til Bestemmelsen i § 6, hvorefter der kan eksproprieres Jord til Byggepladser og Havelodder, er det mærkeligt at se, at der i Motiverne til Lovforslaget overhovedet ikke findes nogen som helst Motivering for, at denne Bestemmelse er nødvendig. Derfor synes jeg heller ikke, der er Grund til at gaa videre ind paa den. Jeg gaar nemlig ud fra, at hvis der kunde have været skaffet afgørende Eksempler paa eller Beviser for, at den var nødvendig, vilde de være fulgt med Lovforslaget. Det er ikke Tilfældet, og jeg tror ogsaa, at som Forholdene er, kan man ikke paavise, at en saadan Bestemmelse er nødvendig.

Om Lovforslaget angaaende Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje skal jeg kun sige nogle ganske faa Ord. Der er i § 1 den nye Bestemmelse, at Jorder i kommunalt Eje kan afhændes paa samme Vilkaar som Jorder i Statseje. Det tror jeg i Virkeligheden praktisk set er en uheldig Bestemmelse. Hvis en Kommune skal afhænde af sine Jorder enten til Byggepladser eller til Havelodder eller i det hele taget, tror jeg, at det i mange, mange Tilfælde vil blive i smaa Stumper, og hvis det er Tilfældet, synes jeg, at det er uheldigt, at det skal ske paa samme Betingelser, som naar der afhændes Jorder i offentligt Eje: at de skal afhændes imod Erlæggelse af en aarlig Afgift. Naar Statens Jordlovsudvalg staar overfor det Forhold, at der f. Eks. udstykkes en Præstegaard, hænder det tidt, at der samtidig foreligger Andragende enten om en Byggeplads eller en Havelod, og i mange Tilfælde, ja, i de allerfleste, imødekommer de Andragendet mod, at